

Oplæring 1

Social- og sundhedsassistentuddannelsen



Indhold

3 **Social- og sundhedsassistentuddannelsen**

4 **Oplæring i Københavns kommune**

Læringstemaer

5 **Tema 1** Kommunikation med borgeren

6 **Tema 2** Personlig pleje og praktisk hjælp

7 **Tema 3** Rehabilitering

8 **Tema 4** Sundhedsfaglig handling og tidlig opsporing

9 **Tema 5** Sundhedsfaglig dokumentation

10 **Tema 6** Tværprofessionel og tværsektoriel indsats

11 **Tema 7** Koordinering og tilrettelæggelse af arbejdet

Læringsredskaber

12 Borgerpræsentation

13 Læringshjulet

14 Sygeplejeprocessen

Oplæringsmål

15 Oplæringsmål 1-20

Social- og sundhedsassistentuddannelsen



Oplæring i Københavns Kommune

På oplæringssteder i Københavns Kommune arbejder vi med oplæringskataloger, som er et fælles læringsredskab for elever og vejledere.

Oplæring 1 beskriver de læringstemaer, der er relevante at arbejde med i oplæringsperiode 1. Oversigten nederst på siden viser, hvilke læringstemaer der hører til oplæring 1A og 1B.

Hvert tema er inddelt i: Nøgleord, Teori, Mere viden og Oplæringsmål.

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet. Brug nøgleordene, når du arbejder med et læringsredskab.

Vi anbefaler at du:

- Arbejder med 1-3 nøgleord ad gangen
- Tager udgangspunkt i en borger eller en konkret situation/opgave.

Inden for hvert tema er der forslag til, hvor eleven kan søge mere viden, og anbefalinger til teori.

Der er udvalgt oplæringsmål til hvert læringstema. Når eleven har arbejdet grundigt med læringstemaet, har eleven arbejdet med de oplæringsmål, der står nederst på siden.

Efter læringstemaerne finder I læringsredskaberne:

- Borgerpræsentation
- Læringshjulet
- Sygeplejeprocessen

Vælg det læringsredskab, der passer bedst til læringstemaet. Bagerst i kataloget er oplæringsmålene og en uddannelsesoversigt.

God fornøjelse!
Uddannelse København
Københavns Kommune

Oplæring 1				Oplæring 2		
Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Tema 5	Tema 6	Tema 7
Kommunikation med borgeren	Personlig pleje og praktisk hjælp	Rehabilitering	Sundhedsfaglig handling og tidlig opsporing	Sundhedsfaglig dokumentation	Tværfaglig og tværsektoriel indsats	Koordinering og tilrettelæggelse af arbejdet

Kommunikation med borgeren

Læringstema 1

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Vejledning af borger
- Vejledning af kollega
- Motivation
- Omsorg
- Måltrettet kommunikation
- Kommunikationsformer
- Relationsdannelse
- Kommunikation med pårørende
- Konflikthåndtering
- Voldsforebyggelse
- Ethiske overvejelser
- Mestring af eget liv
- Skærmbesøg

Teori

Mødet med borgeren og patienten

- Kap. 2 Etik og etiske dilemmaer
- Kap. 3 Professionelle relationer
- Kap. 4 Professionel kommunikation
- Kap. 5 Metoder til måltrettet kommunikation
- Kap. 7 Etik i omsorgsarbejdet
- Kap. 11 Livshistorie, livsformer og livsfaser
- Kap. 8 Mestring og støtte til mestring
- Kap. 13 Konflikter og konflikthåndtering

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering

- Kap. 8 At motivere til forandring



Mere viden

Skærmbesøg (SUF) | Intra

Personlig pleje og praktisk hjælp

Læringstema 2

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Grundlæggende behov
- Tand- og mundpleje
- Borgerens sundhedstilstand
- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Hygiejniske principper
- Arbejdsmiljø
- Forflytninger
- Ergonomi
- Aldringsprocesser
- Immobilitet
- Rengøringsopgaver
- Kost og ernæring
- Serviceloven



Teori

Somatisk sygdom og sygepleje 1

- Kap. 8 Immunforsvaret
- Kap. 13 Knogler, led og muskler

Somatisk sundhed og sygepleje 2

- Kap. 3 Grundlæggende sygepleje
- Kap. 5 Egenomsorg i sygeplejen
- Kap. 10 Sygepleje i relation til hud og slimhinder
- Kap. 13 Sygepleje i relation til immunforsvar og temperaturregulering
- Kap. 22 Sygepleje i relation til bevægelse og inaktivitet
- Kap. 34 Infektionshygiejne
- Kap. 35 Personlig pleje
- Kap. 36 Mundpleje
- Kap. 37 Det gode måltid
- Kap. 38 Hjælp til toiletbesøg

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering

- Kap. 4 Ergonomi og arbejdsmiljø
- Kap. 5 Sundhed og sundhedsfremme
- Kap. 10 Forebyggelse
- Kap. 12 Kostens betydning for funktionsevnen

Mere viden

[VAR Healthcare | Intra](#)

Rehabilitering

Læringstema 3

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Forebyggelse
- Borgerens funktionsevne
- Hverdagsrehabilitering
- Helhedsorienteret tilgang
- Borgerens ressourcer
- Inaktivitet
- Mestring af eget liv
- Meningsfulde aktiviteter
- Aktivitetstilbud
- Samarbejde med pårørende og frivillige
- Borgerens livskvalitet
- Selvbestemmelsesret
- Velfærdsteknologi



Teori

Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering

- Kap. 1 Funktionsevne
- Kap. 2 Aktiviteter
- Kap. 3 Aktivitetsanalyse
- Kap. 7 Livskvalitet
- Kap. 8 At motivere til forandring
- Kap. 14 Inaktivitet og immobilitet
- Kap. 15 Rehabilitering - vejen til et selvstændigt og meningsfyldt liv
- Kap. 17 Hverdagsrehabilitering efter serviceloven
- Kap. 23 Hjælpemidler og velfærdsteknologi

Somatisk sygdom og sygepleje 1

- Kap. 13 Knogler, led og muskler

Somatisk sygdom og sygepleje 2

- Kap. 13 Sygepleje i relation til immunforsvar og temperaturstigning
- Kap. 31 Sygepleje til patienter og borgere med hoftebrud

Mere viden

[VAR Healthcare | Intra](#)

[Indsatskatalog 2025 \(SUF\) | Intra](#)

[Skærmbesøg \(SUF\) | Intra](#)

Sundhedsfaglige handlinger og tidlig opsporing

Læringstema 4

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Enkel og kompleks sygepleje
- Observationer
- Klinisk vurdering
- Praktiske færdigheder
- Sygdomslære
- Kroniske lidelser
- Procedurer og retningslinjer
- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Faldforebyggelse
- Dokumentation af faglige handlinger
- Velfærdsteknologi
- Livsstilssygdomme



Teori

Somatisk sygdom og sygepleje 1

- Kap. 2 Cellen - grundlag for organsystemerne
- Kap. 4 Fordøjelsessystemet
- Kap. 5 Hjerte og kredsløb
- Kap. 6 Vejrtrækning (respiration)
- Kap. 7 Blodet
- Kap. 9 Nyrerne og urinvejene
- Kap. 11 Sanserne

Somatisk sygdom og sygepleje 2

- Kap. 12 Sygepleje i relation til hjerte og kredsløb
- Kap. 14 Sygepleje i relation til respiration
- Kap. 15 Sygepleje i relation til vejrtrækningsproblemer
- Kap. 16 Sygepleje i relation til fordøjelsen
- Kap. 17 Sygepleje i relation til vandladning
- Kap. 18 Sygepleje i relation til væskebalancen
- Kap. 19 Sygepleje i relation til smerter
- Kap. 20 Sygepleje i relation til søvn
- Kap. 24 Sygepleje i relation til sanserne
- Kap. 28 Sygepleje til borgere og patienter med KOL
- Kap. 28 Sygepleje til borgere og patienter med diabetes

Mere viden

[VAR Healthcare | Intra](#)

[Indsatskatalog 2025 \(SUF\) | Intra](#)

Sundhedsfaglig dokumentation

Læringstema 5

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Aktindsigt
- Notatpligt
- Tavshedspligt
- Krav til dokumentation
- Dokumentations-systemer
- Anvendelse af fagudtryk
- Vejledning af kollegaer
- UTH (utilsigtede hændelser)
- Borgeroplevet kvalitet
- Fælles medicinkort
- Medicinhåndtering
- Fællessprog III



Teori

Kvalitet og udvikling

Kap. 4 Digitale værktøjer i plejen

Det sammenhængende borger- og patientforløb

Kap. 7 Dokumentation i Social- og sundheds-assistentens praksis

Mere viden

Vejledning i medicinhåndtering og dokumentation

CURA

Tværprofessionel og tværsektoriel indsats

Læringstema 6

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Samarbejde med andre faggrupper og sektorer
- Team-samarbejde
- Planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger
- Forebyggelse af indlæggelser
- Indlæggelse og udskrivningsforløb
- Social- og sundhedsassistentens ansvars- og kompetenceområde
- Sammenhæng i borgerforløbet
- Borgeroplevet kvalitet
- Sundhedsloven og serviceloven
- Patientsikkerhed
- Medicinhåndtering ved sektorovergange
- Delegering af medicinhåndtering

Teori

Kvalitet og udvikling

- Kap. 1 Kvalitet i sundhedsvæsenet

Farmakologi og medicinhåndtering

- Kap. 1 Ansvar og kompetencer ved medicinhåndtering
Kap. 2 Medicinhåndtering
Kap. 4 Almen farmakologi

Det sammenhængende borger- og patientforløb

- Kap. 1 Sundhedsvæsenets opbygning
Kap. 4 Samarbejde i det sammenhængende forløb



Mere viden

[Vejledning i medicinhåndtering og dokumentation](#)

[VAR Healthcare | Intra](#)

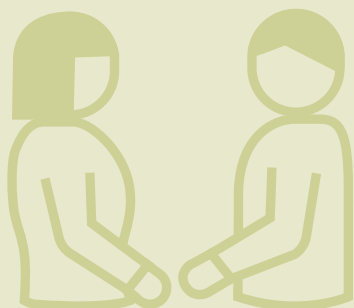
Koordinering og tilrettelæggelse af arbejdet

Læringstema 7

Nøgleord

Nøgleord er fagord, der beskriver læringstemaet

- Social- og Sundheds-assistentens ansvars- og kompetenceområde
- Planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger
- Delegering af arbejdsopgaver
- Pædagogiske aktiviteter
- Vejledning af kollegaer
- Teamsamarbejde
- Tværfaglige samarbejds-partnere
- Kvalitetssikring
- Autoriseret sundhedsperson
- Ledelsesformer
- Kultur på arbejdspladsen
- Fysisk og psykisk arbejdsmiljø



Teori

Kvalitet og udvikling

Kap. 7 Et godt arbejdsmiljø

Det sammenhængende borger- og patientforløb

Kap. 5 Autoriseret

sundhedsperson

Kap. 6 Delegation

Kap. 10 Arbejdsmiljø og trivsel

Mere viden

Vejledning om delegation og opgaveoverdragelse

Indsatskatalog 2025 (SUF) | Intra

Pligter og rettigheder ved autorisation

Borgerpræsentation

Læringsredskab

Sådan gør du

- Vælg en kendt borger
- Udvalg et behov, en problemstilling eller en risiko hos borgeren
- Vælg ét af følgende læringsredskaber
 - Sygeplejeprocessen (se s. 12)
 - Virginia Hendersons 14 grundlæggende behovsområder (Praktikbogen s.363)
 - Sundhedsstyrelsens 12 sygeplejefaglige problemområder (Somatisk sygdom og sygepleje – bind 1, s. 80)
 - ICF-model (ICF i praksis, DEFACTUM, MarselisborgCentret, maj 2016)
- Anvend læringsredskabet med udgangspunkt i borgerens behov, problemstilling eller risiko
- Fremlæg borgerpræsentationen for din oplæringsvejleder og evt. andre elever og kollegaer

Aftal med din oplæringsvejleder, hvordan du ønsker at fremlægge. Beregn ca. 30-45 minutter til fremlæggelse. Husk tid til feedback og fælles drøftelse.

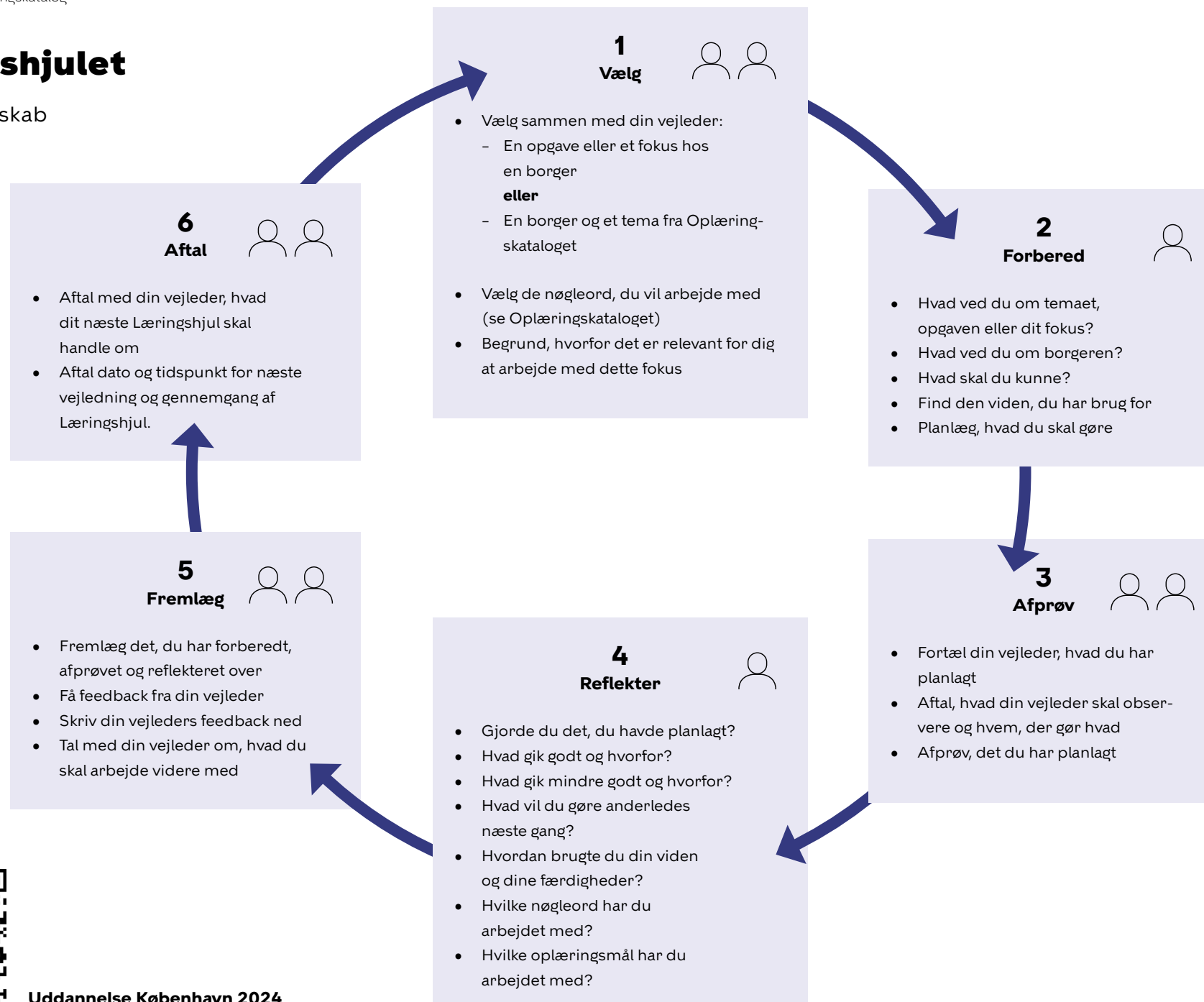
Du kan støtte dig til punkterne nederst på siden, når du skal fremlægge. Udvalg de punkter, du synes er relevante for din borgerpræsentation.



- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none">- Hvilke observationer gør du dig i forhold til borgeren?- Hvilken viden skal du have for at kunne foretage en vurdering af den grundlæggende sundheds- og sygepleje, borgeren har behov for?- Hvilke faglige overvejelser skal du som social- og sundhedsassistent gøre dig? | <ul style="list-style-type: none">- Hvordan vil du inddrage borgerens livshistorie?- Hvordan inddrager du borgeren?- Hvad er borgerens eget syn på trivsel og velvære?- Hvad er borgerens ønsker for fremtiden?- Er der nogen dilemmaer, du har fået øje på? |
|---|--|

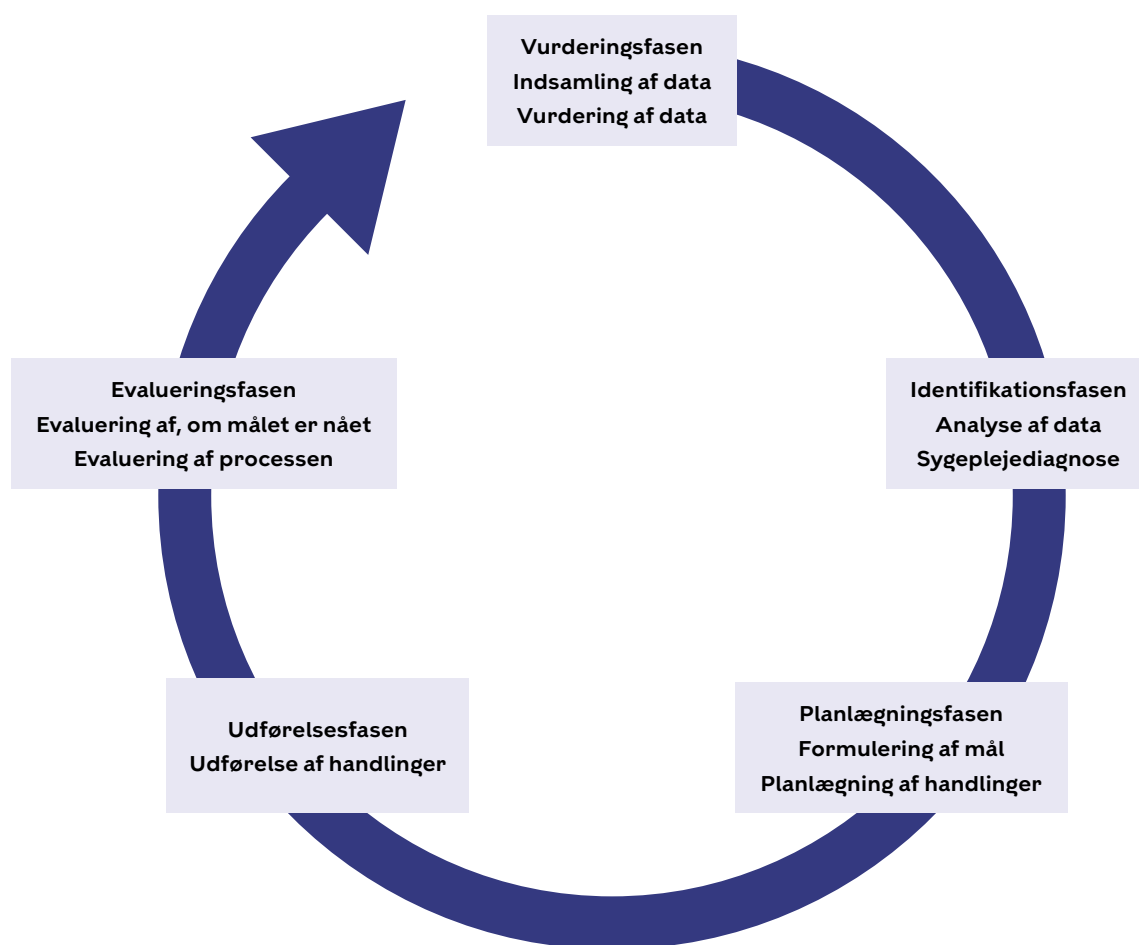
Læringshjulet

Læringsredskab



Sygeplejeprocessen

Læringsredskab



Oplæringsmål

1

Eleven kan gennemføre og reflektere over kliniske sygeplejehandlinger, herunder selvstændigt anvende sygeplejeprocessen til at indsamle data, identificere, analysere, planlægge, udføre og evaluere sygepleje til borgere/patienter med grundlæggende behov.

2

Eleven kan planlægge og iværksætte sundhedsfaglige handlinger på baggrund af faglige og kliniske vurderinger, herunder Sundhedsstyrelsens screeningsværktøjer til tidlig opsporing samt lokale procedurer og retningslinjer.

3

Eleven kan selvstændigt identificere og reagere på ændring i borgerens/patientens sundhedstilstand. Ved uforudsete og komplekse problemstillinger kan eleven udføre sygeplejehandlinger indenfor eget kompetenceområde samt delegere de sygeplejehandlinger, herunder udføre palliativ pleje.

4

Eleven kan ud fra en helhedsorienteret tilgang, der understøtter borgerens/patientens mestring af eget liv, selvstændigt og i samarbejde med borgeren/patienten og pårørende arbejde med rehabilitering og Recovery.

5

Eleven kan selvstændigt og tværprofessionelt arbejde sundhedsfremmende og ud fra et helhedssyn forebygge udvikling af livsstilssygdomme ved at vejlede og motivere borgeren/patienten til mestring af eget liv.

6

Eleven kan ud fra en rehabiliterende tilgang selvstændigt planlægge, udføre og evaluere omsorg, praktisk hjælp og personlig pleje til borgere med fysiske, psykiske og sociale behov.

7

Eleven kan selvstændigt tilrettelægge og gennemføre fysiske, sociale, kulturelle og kreative aktiviteter og informere og vejlede om aktivitetstilbud, herunder inddrage netværk og frivillige ud fra borgerens interesser og behov og understøtte borgere/patienter i at træffe egne valg.

8

Eleven kan selvstændigt forebygge smittespredning ud fra nationale og lokale retningslinjer og standarder for hygiejne, herunder særlige regimer og teknikker samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kollegaer og frivillige herom.

9

Eleven kan selvstændigt efter oplæringsstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicinhåndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

10

Eleven kan etablere relationer, der skaber samarbejde med borgere/patienter, pårørende og frivillige, herunder kommunikere målrettet og anvende relevante kommunikationsformer.

11

Eleven kan selvstændigt gennemføre pædagogiske aktiviteter og varetage vejledning af kollegaer.

12

Eleven kan kommunikere på en måde der, under hensyntagen til egen og andres sikkerhed, understøtter borgere og patienters integritet og selvbestemmelse i forbindelse med konflikthåndtering og voldsforebyggelse.

13

Eleven kan selvstændigt kommunikere og dokumentere faglige handlinger i relevante dokumentationssystemer med henblik på at understøtte patientsikre overgange og kontinuitet i det samlede borger-/patientforløb og øge den borger-/patientoplevede kvalitet.

17

Eleven kan støtte op om udviklingen af god praksis for kvalitetssikring og patientsikkerhed i det tværprofessionelle samarbejde.

18

Eleven kan forholde sig kritisk til og understøtte udvikling af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, herunder udføre forflytninger samt vurdere pladsforhold under overholdelse af arbejdsmiljøreglerne og anvendelse af velfærdsteknologi.

19

Eleven kan reflektere over og træffe kvalificerede valg i forhold til etiske og faglige dilemmaer, der følger arbejdet som professionel sundhedsperson, fx forhold som tavshedspligt, magtanvendelse, patientretigheder, omsorgspligt og hensyn til borgerens/patientens livskvalitet.

20

Eleven kan planlægge og redegøre for eget arbejde og kompetenceområde som autoriseret sundhedsperson i overensstemmelse med relevant lovgivning og andres kompetenceområder.

14

Eleven kan selvstændigt koordinere og tilrettelægge eget og andres arbejde samt understøtte og indgå i teamsamarbejde omkring opgaveløsning med borgerens/patientens mål for øje.

15

Eleven kan koordinere og indgå i samarbejdet om en borgers/patientens behov for tværprofessionel og tværsektoriel indsats, herunder selvstændigt indlede, afslutte og dokumentere en social- og sundhedsfaglig ydelse i relation til modtagelse, indlæggelse, udskrivning og hjemkomst.

16

Eleven kan selvstændigt udføre sygepleje med anvendelse af teknologi og retningslinjer, der tager udgangspunkt i erfaringsbaseret viden og evidens.

